

Naziv studija	Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij			
Naziv kolegija	Žanrovi u dječjoj književnosti			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	3.	Semestar	V.	
ECTS bodovi	3			
Nastavnik	doc. dr.sc. Sanja Vrcić-Mataija			
e-mail	smataija@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Ponedjeljkom: 10.45.-12.15			
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za nastavničke studije u Gospiću			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari (pohađanje nastave P i S); konzultacije; samostalni zadatci, seminarski rad; multimedija i internet; terenska nastava			
Nastavno opterećenje P+S+V	2+1+0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Evidentiranje prisutnosti na nastavi, aktivno sudjelovanje u diskusijama na predložene teme, ocjenjivanje izrade i izlaganja seminarskog rada. Pismeni ispit obuhvaća provjeru znanja iz područja dječje književnosti (teorijski pojmovi, povijest hrvatske i svjetske dječje književnosti). Tijekom usmenog ispita student je dužan pokazati poznavanje teorijskog znanja iz područja dječje književnosti i primijeniti ga u interpretaciji književnih djela iz zadanog lektirnog popisa. Od studenta se očekuje poznavanje uloge određenog pisca i njegova književnog djela u kontekstu dječje književnosti - svjetske i nacionalne.			
Početak nastave	listopad	Završetak nastave		siječanj
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	prva pol. veljače	druga pol. veljače	prva pol. rujna	druga pol. rujna
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • poznavanje, razumijevanje i definiranje pojma dječja književnost • razumijevanje odnosa između dječje književnosti i dječje dobi • razumijevanje kriterija u vrednovanju dječje književnosti • praćenje suvremene književne produkcije za djecu i mlade • razvijanje sposobnosti samostalnog kritičkog prosuđivanja književnoumjetničkih tekstova za djecu i mlade • analiziranje stručne i znanstvene literature i primijena stečenih spoznaja • pravilno tumačenje i analiziranje temeljnih književno-teorijskih pojmova dječje književnosti • samostalno interpretiranje žanrovski različitih književnih djela iz područja dječje književnosti 			
Preduvjeti za upis	nema			

<p>Sadržaj kolegija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dječja književnost - sastavnica književnosti kao umjetnosti riječi • Recepcija dječje književnosti • Kultura čitanja • Izgradnja suvremenog čitatelja • Dječja književnost i dječja dob • Kriteriji u vrednovanju dječje književnosti • Vrste dječje književnosti: slikovnica, dječja priča (usmena/narodna bajka, umjetnička bajka, fantastična priča), dječja poezija, dječja realistična pripovijest, dječji roman (roman o djetinjstvu), roman o životinjama, avanturistički (pustolovni) roman, znanstvenofantastični roman, fantastični roman, kriminalistički roman, socijalno-psihološki roman, ludistički roman, povijesni roman, ratni roman; basna; igrokaz; strip; ostale vrste - reprezentativni autori i djela hrvatske i svjetske dječje književnosti u sinkronijskom i dijakronijskom slijedu. • Značenje dječjih časopisa i listova za razvoj dječje književnosti.
<p>Obvezna literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crnković, M, Težak, D. (2002), <i>Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955.</i> Zagreb: Znanje. 2. Crnković, M. (1990), <i>Dječja književnost</i>, Zagreb: Školska knjiga. 3. Crnković, M. (1987), <i>Sto lica priče, antologija dječje priče s interpretacijama.</i> Zagreb: Školska knjiga. 4. Hranjec, S. (2006), <i>Pregled hrvatske dječje književnosti.</i> Zagreb: Školska knjiga. 5. Hameršak, M.-Zima, D. (2015), <i>Uvod u dječju književnost.</i> Zagreb: Leykam. 6. Hranjec, S. (2009), <i>Ogledi o dječjoj književnosti</i>, Zagreb: Alfa. 7. Težak, D., Težak, S. (1997), <i>Interpretacija bajke.</i> Zagreb: DiVič. 8. Bacalja, R. (1999), <i>Dječja recepcija književnih vrsta</i>, u: <i>Kako razvijati kulturu čitanja (zbornik)</i>, Zagreb, Knjižnice grada Zagreba, Hrvatski centar za dječju knjigu, str.22-30. 9. Bacalja, R. i sur. (2017.), <i>Mit i dječja književnost: rasprave o dječjoj književnosti</i>, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb. <p>Popis lektire:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Narodne bajke i priče (izbor iz svjetske narodne bajke) 11. Charles Perrault, Bajke 12. Braća Grimm, Bajke i priče 13. Hans Christian Andersen, Bajke i priče 14. A.S.Puškin, Bajka o ribaru i ribici 15. Jens Sigsgaard, Pale sam na svijetu 16. Hugh Lofting, Pripovijest o dr. Dolittleu

	<ol style="list-style-type: none"> 17. Lyman Frank Baum, Čarobnjak iz Oza 18. Karel Čapek, Poštarska bajka 19. Lewis Carroll, Alica u zemlji čudesa 20. Oscar Wilde, Sretni princ i druge bajke 21. Carlo Collodi, Pinocchio 22. James M. Barrie, Petar Pan 23. Astrid Lindgren: Pipi Duga Čarapa 24. Antoine de Saint Exupery, Mali princ 25. Mark Twain, Pustolovine Toma Sawyera 26. Johanna Spyri, Heidi 27. Ferenc Molnar, Junaci Pavlove ulice 28. Erich Kastner, Emil i detektivi 29. Ezop, De la Fontaine, Krilov, Basne (izbor) 30. Rudyard Kipling, Knjiga o džungli 31. Felix Salten, Bambi 32. Waldemar Bonsels, Pčelica Maja 33. Ela Peroci, Djeco, laku noć 34. Hrvatske narodne bajke i priče 35. Ivana Brlić – Mažuranić, Priče iz davnine 36. Ivana Brlić – Mažuranić, Čudnovate zgone šegrta Hlapića 37. Mato Lovrak, Družba Pere Kvržice/Vlak u snijegu 38. Vladimir Nazor, Bijeli jelen 39. Gustav Krklec, Grigor Vitez, Luko Paljetak, Zvonimir Balog – Pjesme (izbor) 40. Ivan Kušan, romani o Koku (izbor)
<p>Dopunska literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Bajke</i>, antologija (2001), priredila i odabrala Dubravka Težak, Zagreb: DIVIČ 2. <i>Basne</i>, antologija (1996), priredila i odabrala Dubravka Težak, Zagreb: DIVIČ 3. Bettelheim, B. (2000), <i>Smisao i značenje bajki</i>, Cres: Poduzetništvo Jakić 4. Crnković, M. (1974), <i>Hrvatska dječja književnost do kraja XIX. stoljeća</i>. Zagreb: Školska knjiga. 5. Crnković, M. (1998), <i>Hrvatske malešnice</i>, Zagreb: Školska knjiga 6. Hameršak, M. (2011), <i>Pričalice (o povijesti djetinjstva i bajke)</i>, Zagreb: Algoritam. 7. Kos-Lajtman, A. (2011), <i>Autobiografski diskurs djetinjstva</i>, Zagreb: Naklada Ljevak. 8. <i>Kakva je knjiga slikovnica</i> (2000) zbornik (priredila Ranka Javor), Knjižnice grada Zagreba, 2000. Velika Gorica: MTG-Topgraf 9. Lagumdžija, N. (2000), <i>Basna u osnovnoškolskoj nastavi književnosti</i>, Zagreb: Hena com 10. Majhut, B. (2005), <i>Pustolov, siročić i dječja družba: hrvatski dječji roman do 1945.</i> Zagreb: FF pres 11. Pintarić, Ana (1999), <i>Bajke (pregled i interpretacije)</i>, Osijek: Matica hrvatska 12. Pintarić, Ana (2008), <i>Umjetničke bajke, teorija, pregled i interpretacije</i>, Osijek: FF

	<ol style="list-style-type: none"> 13. Težak, Dubravka (1991), <i>Hrvatska poratna dječja priča</i>. Zagreb: Školska knjiga 14. Težak, Dubravka (2008.), <i>Portreti i eseji o dječjim piscima</i>, Zagreb: Tipex. 15. Visinko, Karol (2005), <i>Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 16. Zalar, I. (1983), <i>Dječji roman u hrvatskoj književnosti</i>. Zagreb: Školska knjiga 17. Zalar, I. (2008), <i>Antologija hrvatske dječje poezije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 18. Zima, D. (2011), <i>Kraći ljudi, Povijest dječjeg lika u hrvatskom dječjem romanu</i>, Zagreb: Školska knjiga 19. Vrcić-Mataija, S. (2018.), <i>Hrvatski realistički dječji roman 1991. – 2001</i>. Sveučilište u Zadru, Zadar. 20. Časopisi o dječjoj književnosti: Libri&Liberi, Književnost i dijete 21. Hranjec, S (1998), <i>Hrvatski dječji roman</i>, Zagreb: Znanje 22. Hranjec, S (2004), <i>Dječji hrvatski klasici</i>, Zagreb; Školska knjiga 23. Znanstveni i stručni časopisi, zbornici radova sa znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu, internet
Internetski izvori	www.libri&liberi.org .
Način praćenja kvalitete	Na kraju semestra sa studentima će se provesti anonimni anketni upitnik koji će sadržavati pitanja o stupnju ispunjenosti njihovih očekivanja vezanih za program kolegija, način izvođenja nastave, vrednovanje, a u svrhu poboljšanja rada nastavnika s idućim generacijama studenata
Uvjeti za dobivanje potpisa	Pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada. Smatra se da student nije izvršio svoje nastavne obaveze ukoliko je izostao s više od 30% nastave. Nastavnik evidentira prisutnost studenata na početku svakog sata.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	Seminarski rad vrednuje se 0,5 ECTS bodom. Redovitost pohađanja nastave 0,5 ECTS, aktivnost u nastavi 0,5 ECTS, pismeni dio ispita (min. 50% riješeno ispravno) 0,5 ECTS i usmeni dio ispita 1 ECTS bod.
Način formiranja konačne ocjene	Završni ispit sadrži zadatke koji obuhvaćaju cjelokupno gradivo nastavnog programa i njime se procjenjuje realizacija ishoda učenja koji su već procjenjivani u ranijim aktivnostima.
Napomena	<p>Upute za pisanje seminara</p> <p>Očekuje se da studenti u svojim seminarskim radovima pokažu poznavanje potrebne stručne literature u skladu s odabranom temom seminara, pravopisnu i gramatičku ispravnost kao i primjerenu urednost teksta. Seminarski radovi obvezno moraju biti pisani računalom. Predaju se nastavniku u elektroničkom obliku na e- inačicu kolegija otvorenu na sustavu Merlin, prema dogovorenom rasporedu.</p> <p><u>Font slova:</u> Times New Roman, <u>veličina:</u> 12, <u>količina teksta:</u> 7 do 10 kartica teksta (30-ak redaka teksta po kartici uključujući moguće priloge, kartica: A4 format stranice).</p> <p><u>Kompozicija teksta seminara</u></p>

	<p>Uvod: najava teme i obrazloženje izbora - važnost odabrane teme u okviru dječje književnosti i metodologije rada.</p> <p>Glavni dio: postavljanje problemskog pitanja - teze, argumentiranje pozitivnim i negativnim dokazima do kojih se dolazi uvidom u literaturu i lekturu. Pretpostavlja se služenje književno-teorijskim metodološkim instrumentarijem.</p> <p>Zaključak: sistematizacija spoznaja problemskog pitanja i obrazloženje.</p> <p>Svaki citirani izvor mora biti naveden i u tekstu i u bibliografskim bilješkama. Navođenje literature, citiranje i parafraziranje preuzeti s http://www.unizd.hr/Portals/51/2016/Upute%20za%20izradu%20diplomskog%20rada/UPUTE%20ZA%20IZRADU%20DIPLOMSKOG%20RADA.pdf?v</p> <p>Popis literature: najmanje 5 bibliografskih jedinica. Prilozi (slike, grafički prikazi itd.) - prema potrebi.</p>
--	--

Nastavne teme-predavanja			
Red . br.	Dat./tje dan	Naslov	Literatura
1.		Definiranje dječje književnosti; Vrste dječje književnosti. Slikovnica – značajke Poetske i spoznajne slikovnice	Obvezna: 1., 2., 5. 7. Dopunska: 7
2.		Narodna bajka (poetika); teorije o postanku bajke; svjetska narodna bajka; hrvatska narodna bajka	Lektirni naslovi: 1., 25 Obvezna 1., 2. 3. 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
3.		Umjetnička bajka (poetika): komparativni pristup bajkama Charlesa Perraulta i braće Grimm	Lektirni naslovi: 2., 3. Obvezna: 1., 2., 3., 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
4.		Poetika Andersenovih bajki	Lektirni naslov: 4. Obvezna: 1., 2., 3., 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
5.		Ivana Brlić-Mažuranić, Priče iz davnine	Lektirni naslov: 27 Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
6.		Fantastična priča - Lewis Carroll, Alisa u Zemlji Čudesna Narativni svijet(ovi) fantastične priče u odnosu na bajku; predstavnici – pregled; Exupery, Mali Princ	Lektirni naslovi: 10., 15. Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
7.		Pripovijetke i romani o životinjama	Lektirni naslovi: 21.,

		Vrste animalističke proze u dječjoj književnosti	22., 23., 30. Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. Dopunska: 9., 10., 11., 12., 13.
8.		Basna u dječjoj književnosti/poetika, povijesni razvoj, predstavnici Ezop, La Fontaine, Krilov, Krklec – izbor basni	Lektirni naslovi: 20. Obvezna: 1., 2., 5., 6. Dopunska: 8., 13.
9.		Hrvatska dječja poezija (malešnice; tradicionalno dječje pjesništvo) – Filipovićevo doba	Lektirni naslovi: 31. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 4., 13., 16.
10.		Suvremena dječja poezija/poetika, predstavnici, djela – Vitezovo doba	Lektirni naslovi: 31. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 4., 13., 16., 18.
11.		Dječji roman; poetika dječjeg romana; vrste dječjeg romana; povijesni razvoj Dječji roman u 19. i početkom 20. stoljeća (Twain, Molnar); Tipologija ranog hrvatskog dječjeg romana	Lektirni naslovi: 16., 18. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18.
12.		Ivana Brlić-Mažuranić, Čudnovate zgrade šegrta Hlapića – prekretnica u hrvatskoj dječjoj književnosti – doba Ivane Brlić-Mažuranić	Lektirni naslov: 28. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18.
13.		Mato Lovrak/socijalni dječji roman; roman družine – Lovrakovo doba	Lektirni naslovi: 29. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18., 19., 20.
14.		Suvremeni dječji roman Poetika Ivana Kušana- kriminalistički dječji roman Ludistički roman/postmodernizam u dječjem romanu	Lektirni naslovi: 32., 33. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18., 19., 20.
15.		Dječji igrokaz. Strukturne osobine dj. igrokaza. Vrste dječjeg igrokaza. Pregled ostalih žanrova	Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6.

Seminari			
Red . br.	Dat./tje dan	Naslov	Literatura
1.		Uvodni sat: upute za rad tijekom semestra, obveze studenata. Slikovnica/ilustrirana knjiga: Milne, Hercigonja, Prosenjak, Pilić, Kovačević, Peterlik-Huseinović	Lektirni naslovi Stručna literatura prati nastavu predavanja
2.		Zašto more jeca? (brazilska narodna bajka);	

		Mala vila (hrvatska narodna bajka);	
3.		Perrault, Vile; Mačak u čizmama; Uspavana ljepotica Braća Grimm, Snjeguljica i sedam patuljaka; Sedam gavranova; Zlatna guska	
4.		Hans Christian Andersen: Mala sirena, Carevo novo ruho, Svinjar, Djevojčica sa žigicama Puškin: Bajka o ribaru i ribici	
5.		Ivana Brlić-Mažuranić: Šuma Striborova; Kako je Potjeh tražio istinu; Ribar Palunko i njegova žena, Regoč	
6.		Collodi, Pinokio, Barrie, Petar Pan Lindgren, Pipi Duga Čarapa	
7.		Salten, Bambi Bonsels, Pčelica Maja Kipling, Knjiga o džungli	
8.		Baum, Čarobnjak iz Oza; Peroci, Djeco, laku noć Lofting, Pripovijest o dr. Doolittleu	
9.		Književni časopisi kao mjesto objavljivanja poezije za djecu (povijesni pregled)	
10.		Luko Paljetak, Miševi i mačke naglavačke Zvonimir Balog, Nevidljiva Iva; Veseli zemljopis; Pusa od Krampusa	
11.		Johanna Spyri, Heidi	
12.		Erich Kastner, Emil i detektivi	
13.		Mato Lovrak, Družba Pere Kvržice	
14.		Ivan Kušan, Lažeš, Melita/Domaća zadaća	
15.		W.Saroyan, Tata, ti si lud	

Nastavnik: doc.dr.sc. Sanja Vrcić-Mataija